

Д-р екон. наук Семенча І. Є., Радучич Р. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОБОРОТНИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА В НЕСТАБІЛЬНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ**

Одним із ключових факторів успіху будь-якого бізнесу є ефективне використання наявних активів. Враховуючи нестабільну економічну систему України та світову економічну кризу, це зараз ще важливіше. Тому так швидко гармонізується українське законодавство та вдосконалюється міжнародне законодавство. Створення більш сприятливого інвестиційного середовища спонукатиме міжнародні компанії активніше виходити на український ринок.

Сучасні проблеми управління інституційними активами стають все більш актуальними. Сучасна економічна практика вимагає виваженого та нестандартного прийняття рішень на основі глибокого синтезу досягнень сучасної фінансової теорії та фінансового менеджменту.

Управляючи оборотним капіталом, можна досягти швидких результатів у фінансовому оздоровленні організації. Розробка стратегії фінансового реформування організацій обов'язково передбачає розробку принципів використання оборотного капіталу як найбільш гнучкої частини активу.

Ефективне використання оборотних коштів полягає, в основному, у визначенні оптимального обсягу, розробці варіантів фінансування та забезпеченні ефективності їх використання. Оптимальний розмір оборотних коштів повинен, з одного боку, забезпечувати безперервну та ефективну роботу підприємства, а, з іншого – зменшувати наявність оборотних коштів.

Прибуток максимізується при найкращому рівні оборотних коштів. Подальше збільшення оборотних активів призведе до того, що підприємство матиме ліквідні активи, що призведе до збільшення витрат на обслуговування та зниження прибутку.

Проблема ефективного використання оборотних активів характерна не тільки для України. На думку експертів, основною причиною краху багатьох західних компаній є не брак замовлень, а брак готівки [1]. Українські компанії, які визначили та керували всіма потребами в поточних активах, зіткнулися з

відсутністю адаптованих методів управління оборотним капіталом, що стало однією з причин збільшення боргів та нестачі готівки в компанії.

Ключовими питаннями сьогодні є інвентаризація, кредиторська заборгованість, казначейство та ідентифікація фінансування.

Багатоаспектність практичних проблем освітнього менеджменту та недоліки описаних у літературі методик приводять до висновку, що в сучасних умовах відповідні служби закладу не можуть скористатися готовими пропозиціями, а повинні творчо підійти до існуючих методів і, в ідеалі, розробити відповідні методи самоорганізації.

Розробивши ефективну стратегію управління кредитами, можна досягти значних результатів у скороченні загальних фінансових потреб.

Безнадійна заборгованість є виснаженням капіталу, і вище певного рівня може призвести до втрати ліквідності та навіть зупинки виробництва. Така ситуація характерна для національної економіки зі стійкими збоями.

Найпопулярніший спосіб збору – це надання знижки за оперативну оплату. Багато організацій використовують цей інструмент для прискорення погашення боргу, але роблять помилку, не сприймаючи це серйозно. Використання системи експрес-оплати для отримання знижок можливе лише для постійних клієнтів за умови дотримання умов і сум оплати.

Незвичайним, але перспективним для вітчизняних компаній способом погашення боргів, таким як факторинг, є продаж дебіторської заборгованості. Пояснюється це вищою ціною несплати боргів, складової послуги в наших умовах, тоді як ціна подібної послуги за кордоном, наприклад, вище, ніж відсотки за банківським кредитом. Факторинг часто існує у вигляді «сірих» схем.

Одним із найважливіших чинників ефективного використання оборотних коштів є вибір способу їх фінансування.

Заборгованість є найпоширенішим, а, часом, і єдиним способом фінансування оборотних активів. У більшості випадків сучасна ринкова логіка визначення потреби в оборотних коштах виглядає наступним чином: спочатку визначається потреба в загальних оборотних коштах для забезпечення запланованої господарської діяльності, потім – можливість використання дебіторської заборгованості тощо. затверджено. активи оцінюються протягом циклу продажів компанії.

Потреба в оборотному капіталі визначається відповідно до правила надлишку. Звичне управління платежами дозволяє значно скоротити потребу в готівці. Але ви повинні пам'ятати, що кредитне фінансування добре, але в певних межах. Це підвищує ризик овердрафту та банкрутства.

Варіанти планування використання поточних рахунків як джерела фінансування мають свої особливості. Розмір і період кредиторської заборгованості залежить від умов кредитування постачальника. Тому слід оцінити наступні моменти: чи прийнятні ці умови надання спільних рахунків для даного сектору та регіону; чи можуть змінитися ринкові умови і яким чином; економічні відносини постачальників тощо.

Використання короткострокових кредитів для фінансування поточних потреб сьогодні не є популярним, що пояснюється високою вартістю. Відмова від таких кредитів не завжди законна. При фінансуванні проекту зазвичай використовуються позикові кошти, а вартість джерел фінансування повинна розраховуватися як середньозважена ціна. Припущення цінності будь-якого ресурсу може призвести до неправильних результатів [2].

Якщо організація має продуману маркетингову стратегію, інвестиції розширяють охоплення компанії, дозволяють їй використати свою фінансову силу та підвищати рентабельність капіталу. Інакше банківські кредити можуть призвести до кризової ситуації замість забезпечення зростання та фінансового оздоровлення компанії.

У сучасних умовах дуже важливо правильно визначити потреби в оборотних коштах. Оборотні кошти компанії повинні бути правильно розподілені на всіх рівнях розподілу і в невеликих, але достатніх обсягах. Надлишок товарно-матеріальних запасів зменшує грошові потоки, свідчить про нестачу матеріально-технічного забезпечення, збої у виробничо-збутових процесах. Все це призводить до неефективного використання ресурсів [3].

Таким чином, коротко можна сказати, що обсяг оборотних активів повинен бути достатнім для забезпечення довгострокової стабільної виробничо-фінансової діяльності підприємства. Крім того, він має бути оптимальним у контексті управління поточним бізнесом компанії, тобто забезпечувати ліквідність і платоспроможність бізнес-одиниці на належному рівні.

Список використаних джерел:

1. Голубко А.І. Управління оборотними активами підприємства. Матеріали XLVII наук.-тех. кон. підрозділів ВНТУ, м. Вінниця, 14-23 березня 2018 р. Вінниця, 2018.
2. Канцедал Н.Ю., Клімович І.М., Ганін В.І. Окремі питання управління оборотними активами підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 11. С. 103-107.
3. Донін Є.О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1 (29). С. 75-85.

Славгородський В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах велике значення має оцінка фінансового стану підприємства, головними індикаторами якого є показники ліквідності та платоспроможності. Рівень і перспективи розвитку цих показників цікавлять власників, керівників та контрагентів підприємства.

Відомо, що підприємство вважається платоспроможним, якщо оборотні активи більші за короткострокові зобов'язання. Або якщо власні оборотні кошти покривають найбільш термінові зобов'язання – кредиторську заборгованість. Насправді платоспроможність підприємства виражається через ліквідність його балансу. Основна частина оцінки ліквідності балансу – встановити величину покриття зобов'язань підприємства його активами, строк трансформації яких у кошти (ліквідність) відповідає терміну погашення зобов'язань (терміновості повернення) [1].

Для здійснення аналізу активи та пасиви балансу класифікуються за такими ознаками: 1) за ступенем зменшення ліквідності (актив); 2) за рівнем терміновості оплати зобов'язань. Для визначення ліквідності балансу групи статей активу та пасиву порівнюються між собою.

Абсолютна ліквідність показує, скільки грошей буде у підприємства на кожну гривню зобов'язань, якщо всі кредитори, яким повинно підприємство за поточними зобов'язаннями, одночасно пред'являть їй вимоги щодо оплати. Вона характеризує миттєву платоспроможність підприємства.

При аналізі отриманого результату необхідно враховувати галузеві особливості, неоднорідну структуру поточних активів та термінів погашення